

Landskap: SKÅNE Upptecknat av: Kjell Hagberg
 Härad: FROSTA Adress: _____
 Socken: S. RÖRUM Berättat av: Jöns Persson
 Uppteckningsår: _____ Född år _____ i S. Rörum

Uppteckningen rör Sjukdomar i Folkmedeciner

Förkylning i Snuva	1
Magvärk, Sår på finger, Tandvärk, Halsbränna	
Swullen hals	
Näsblod, Håll i värk, Benbrott	3.
Häkti, - Källan, - Ormbett	4.
Getingasting. Sår Brännskador	5
Gula sjukan i Blodhalsning	6-7
Sommartrötthet hos kreaturen	8.
Hästsjukdom.	9

2465

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Folkmediciner

Folkmediciner

Förkylning.

Om man var förkyld skulle man använda dricka med starkpeppar i om kvällarna och om morgonen en "besker", så var man frisk igen och på logen och "task".

Snuva

Voro de "snuvada" och "snöreda" skulle de hälla brännvin och socker i en lertallrik och tända eld på det med linne, så att askan trillade ner i tallriken. Sedan släckte man elden och drack brännvinet med askan i .

2465

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2

Hade man magvärk kokte man dricka och lade peppar Magvärk
och honung i.

Hade man fått ett sår på en finger, så skulle man pSårpå en
pissa på den och slå en trasa om. Det finns de, som gagnar finger
det ännu.

Om de hade tandvärk, skulle de antingen sätta en Tandvärk
sillarumpa mellan tandraden och kinden eller också skulle
de lägga in snus.

Hade man halsbränna skulle man bita av en kritbit så Halsbränna
stör som en sockerbit. Det var mycket bra mot halsbränna.

Ett bra medel att bota svullen hals var att koka Svullen hals
hulleblomster i osilad mjölk. Man lade detta på en duk
och tog duken om halsen.

2465

3

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Näsblod

Om man fick näsblod skulle man vira en tråd - t.ex.
en ulltråd - om lillefingern. Blodade det i höger näs-
borre virade man om höger finger och tvärtom.

Håll och värk

Man värmdde sand i en påse och lade på ryggen. Sanden
skulle vara så varm att den brände och så måste man hålla
sig i sängen. Detta hjälpte mot håll och värk.

Benbrott

Det fanns särskilda kvinnor som kunde bota benbrott.
I Sösdala fanns det en. Hon hade en smörja som hon lade på,
men det fick en aldrig reda på vad det var.

2465

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4.
Häkti

Lungsot fanns ej förr i tiden - det har kommit till på de sista 30 åren. Men de hade en sjuka som de kallade häkti¹. De gick och hosta och skrallta tills deras sista sommar kom. Det fanns ingen hjälp för den sjukan.

Källan

De riste och skälvde när de hade fått källan. De kloka kunde bota den, men de blev aldrig riktigt bra.

Ormbett

Var de ormbitna, var det att koka aspebark i osilad mjölk. Detta lades på såret. Den som hållit en mullsork i handen tills denne dött, kunde döva värken genom att hålla om bettet.

2465

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

5

Getingasting
och
veskeasting.

Man skulle taga jord helst där man slagit skit-
vatten och lägga på såret, när en geting eller en veska
bitet en. Jorden drog ut giftet.

Sår

Man tvättade såret med blyvatten och kletade röd gali-
mejsalva på en linnelapp och lade på såret.

Brännskador

Hade man brännt sig smetade man på rå linolja . Det
gick då inte upp så stora blåsor.

2465

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Gula sjukan

Flickorna fick en sjuka , som de kallade gula sjukan
när de voro 18 - 25 år. De blevo gula och bleka och matta.
Det var en rälilig sjuka ~~den~~, men den kunde botas av de kloga.
Nästan alla flickor fick den. Den kom alltid på sommaren.
De kloga "målte" dem.

7.

2465

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Blodhalning

Blodhalning

Vid blodhalning gav man kreaturen ättika. När kon
pissat tog man en kniv och skar upp den torva , som hon
pissat på och vände den upp och ner och steg på den.

8.

2465

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sommartrötthet
hos kreaturen.

Sommartrötthet
hos kreaturen.

Man kokade humle och gröpe och gav kreaturen när de
blevo trötta och miste aptiten . Då blevo de snart bra
igen.

2465

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hästsjukdomar

Hästsjukdomar

Om hästen blev sjuk var det så viktigt att de måste
till de kloge. Och de gav en medicin, men det fick en ju
aldrig veta vad det var.